

Referat fra FØJO projektmøde

FØJO's sekretariat gennemfører i forsommeren 2002 en runde hvor de enkelte forskningsprojekter i FØJO II besøges.

Dagsorden for møderne:

1. At diskutere fremdriften i projekterne, evt. se forsøg/faciliteter og diskutere evt. behov for justeringer i planerne.
2. At diskutere statusrapporteringen. Udgangspunkt i rapporten for 2001 - målet er et forbedret paradigme som grundlag for den internationale midtvejsevaluering i efteråret 2002.
3. At diskutere formidling og kommunikation, herunder FØJO's nye hjemmeside (se www.foejo.dk).
4. Internationalt forskningssamarbejde
5. Forskeruddannelse, herunder SOAR.
6. Projektlederens ønsker og forslag til det fremtidige samarbejde.

Forslag til beslutninger og handlinger er skrevet med kursiv skrift.

1.5 Frøbælgplanter og korn – nye dyrkningsmetoder for større proteinforsyning i økologisk jordbrug

Højbakkegård, onsdag den 12. juni kl. 8.30

Deltagere: Erik Steen Jensen, Bjarne Jønsgaard, Henrik Haugaard-Nielsen, Michael Lyngkjær, Erik Steen Kristensen, Hugo Alrøe.

Ad 1, projektets fremdrift:

Projektet går fint. Det har været fint at være 'sammenbragt' med nye projektgrupper, selv om der var betænkeligheder inden.

Der holdes to projektmøder om året, hvor der også inviteres folk udefra. Det planlægges at lave et af disse årlige møder fælles med det nye projekt GRAINLEG og med 20-25 mennesker udefra.

Dette er et led i et forsøg på at (gen-)etablere en bælgplantegruppe med forskere, erhverv, rådgivning osv.

Forslag: Nævne disse tiltag i statusrapporten, og send gerne referat fra disse møder til FØJO.

WP.1 – Potentialet for dyrkning af frøbælgplanter

Samdyrkning giver fordele med hensyn til konkurrence mod ukrudt og et højere samlet udbytte. Sentmodnende bælgplanter modner tidligere i blanding. Valget af vækstform (ideotype) er vigtigt.

WP.2 – Ydeevne ved lave K og P niveauer

Lupin og byg er tolerant overfor lave K niveauer. Hestebønne optager mest N.

Det var ventet at pH falder ved dyrkning af fikserende afgrøder, men Margrethe finder at den stiger.

Fosfor delen på udpiningsmarken i Tåstrup er ødelagt af fugle igen i år på trods af afværgeforanstaltninger. Resultaterne skulle bruges i DAISY modellen og der skulle lave rodstudier.

Der forsøges igen næste år med højere net. Derudover taget der jord til brug i et pottforsøg, der planlægges udført som et specialeprojekt.

WP.3 – Samdyrkning af frøbælgplanter og korn

2001 var et atypisk år, der var ingen ukrudt pga. et koldt forår og derfor sen såning fulgt af høj varme og tør overjord. I 2002 så der ud til at være meget lidt mineraliseret kvælstof i Højbakkegård-jorden. Der er stor forskel på dynamikken på de to lokaliteter (Tåstrup og Jyndevad) og det er godt for projektet at der er forskellige vilkår over årene.

Der er mange muligheder for udvikling af økologisk jordbrug via valg af sorter og dyrkningsmetoder. Der er fx høj-lysin byg der kan bruges som ren foder til svin, og der er muligheder i samdyrkning for at øge proteinindholdet i byg fra 11 til 15%.

Hestebønne er den svageste konkurrent om næringsstoffer og lupin er den stærkeste. Der er måske muligheder i at lave forskellige samdyrkningsdesign alt efter ukrudtstryk og (evt.) hvilke arter af ukrudt der er. Projektet skal bidrage til at danne et grundlag for at den enkelte avler kan sammensætte en blanding i relation til dens funktion: fx ukrudsregulering, protein kvalitet i korn, N udnyttelse osv.

WP.4 – Plantesundhed

Et markant resultat er at samdyrkingen sidste år generelt hæmmede sygdomsudviklingen i byg. Specielt gav samdyrkning med den fuldbladede ært (Bohatyr) signifikant reduktion.

Forslag: Specialeprojekt på undersøgelse af smitten på kernerne i forsøget.

[Dette vil blive forsøgt udført i samarbejde med Anders Borgen.]

Forslag: Se på potentialet for dyrkning af udsæd i blanding for at mindske smitten (det gøres i DLG i år). [HFA: relation til projekt VI.1 om Sund udsæd.]

[Der vil blive taget kontakt med Bent Nielsen, DJF.]

Mangel på N mindsker modtageligheden, mangel på K øger den, mens mangel på P ikke ændrer den.

WP.5 – Kvalitet

Der er ønsker om ekstrabevilling til at få stærkere analysedata ved at kunne analysere flere gentagelser. Der kan evt laves en håndbog over ernæringsværdier. Det er der nok ingen mulighed for, men der er interessante ting omkring aminosyresammensætningen ved samdyrkning, som burde undersøges bedre.

Forslag: Evt. gå sammen med DLG om en ansøgning til FØTEK programmet.

Ad 2, status og midtvejsevaluering:

Statusrapporten til midtvejsevalueringen skal indeholde mere baggrundsstof fra ansøgningen. Der kommer en vejledning ud i god tid.

Det blev fremhævet, at det er en god ide at inddrage evaluørerne konstruktivt i eventuelle justeringer ved fx at foreslå justeringsmuligheder. Fx kan der vælges en justering af fosforforsøget eller det kan droppes til fordel for noget andet.

Det bliver nødvendigt at udvælge noget til den mundtlige præsentation på evalueringsmødet.

Ad 3, formidling og hjemmesider:

Der er interesse for at lave hjemmesider, som internt redskab for projektet og som formidling udadtil. Et problem er at finde ressourcer til at holde dem opdateret – og hellere ingen end en uaktuel hjemmeside.

Forslag: Sekretariatet finder gode eksempler og sender videre til projektlederne som inspiration. Det er også en mulighed at lave temaind gange på plantesiden.

Ad 4, internationalt samarbejde:

ESJ er tæt på at få et EU-projekt om samdyrkning (ca. 10 mill. i alt). Dette vil blive tilpasset efter hvad der er lavet i FØJO-projektet.

Der er planer om et COST-projekt om samdyrkning (et udredningsarbejde, analogt til concerted actions).

På KVL ses der nu på frøbælgplanter (linser) til human ernæring. Der er et stort merværdipotential her. (Dette projekt er ikke finansieret af FØJO II.)